

Спільна заява: Заклик продовжити до 2025 року чинний режим тимчасового захисту для осіб, переміщених з України.

Продовження тимчасового захисту має вирішальне значення для забезпечення безперервного доступу до прав для тих осіб, які перемістилися внаслідок війни в Україні, та для підтримки спільної європейської відповіді на ці виклики.

Запровадження Директиви про тимчасовий захист (ДТЗ) 4 березня 2022 року є безпрецедентною, швидкою та ефективною відповіддю на переміщення мільйонів людей, які рятуються від війни в Україні. Ця директива – запроваджена спершу на один рік, а згодом продовжена до 4 березня 2024 року – забезпечує правову основу для захисту майже 5 мільйонів людей. Окрім того, країни, які не прийняли ДТЗ, саме з нею узгодили свої національні режими захисту. Загалом у цій надзвичайно складній ситуації застосування ДТЗ було успішним. Воно забезпечило негайний доступ переміщеним особам до легального статусу та пов'язаних з ним прав, а також зробило можливим спільне управління ситуацією під егідою ЄС без політичних конфліктів, які трапляються зазвичай.

Зважаючи на те, що війна продовжується, а пов'язана з нею невизначеність, з якою стикаються особи зі статусом тимчасового захисту (ТЗ), триває, необхідно вжити низку заходів для продовження їх правового статусу до повних трьох років наданих ДТЗ. **Організації громадянського суспільства, які підписалися нижче, закликають Європейську Комісію терміново підготувати пропозицію про запровадження рішення Ради щодо продовження ДТЗ до березня 2025 року.**

Враховуючи те, що політична згода держав-членів напевно буде отримана зараз, ця пропозиція все ще може бути схвалена під час президентства Швеції в Раді ЄС, але ситуація може змінитися у майбутньому. В разі відсутності ініціативи з боку Європейської комісії, Швеція як країна головуюча у Раді ЄС або група держав-членів повинні подати неофіційний або офіційний запит про якнайшвидше прийняття рішення щодо продовження ДТЗ.

Окрім забезпечення кращого захисту для переміщених осіб з України, продовження ДТЗ до повних трьох років, як і дозволено у Директиві, дозволить країнам отримати необхідний час для запровадження середньострокових заходів підтримки осіб переміщених внаслідок війни. Це може бути і добровільне повернення, якщо дозволитимуть обставини, або продовження захисту за межами України, якщо ситуація не покращиться.

Продовження ДТЗ допоможе уникнути ситуацій, коли держави-члени під тиском часу вдаються до примусового повернення або інших примусових та обмежувальних заходів; або коли люди відчувають, що змушені скористатися своїм правом подати заяву про надання притулку, що збільшує ризик перевантаження систем надання притулку у країнах ЄС. Натомість, продовження ДТЗ надає доступ до взаємопов'язаних прав та послуг, зокрема до:

- **посвідок на проживання**, які в більшості випадків прив'язані до терміну дії чинного режиму ДТЗ до березня 2024 року (або навіть коротшого терміну). Видача посвідок, які будуть дійсні протягом продовженого режиму ДТЗ, забезпечить захист та зменшить адміністративний тягар для держав-членів ЄС;
- **довгострокового житла**, яке є однією з [ключових потреб](#) осіб зі статусом ТЗ. Доступ до нього не лише обмежений загальним дефіцитом наявного соціального житла, але і наданням переваги довгостроковій оренді у секторі приватного житла;
- **працевлаштування та освіти**, які вимагають реєстрації за вказаною адресою та дійсного терміну документів на проживання;
- **свободи пересування** в Україну та з України, що надається нинішнім режимом ТЗ. Свобода пересування є необхідною для підтримки родинних зв'язків, управління майном і землею, а також умовою, що особи не боятимуться втрати правовий статус в ЄС та не ризикуватимуть призупиненням відповідних пільг.

Окрім того, продовження ДТЗ може потенційно зменшити вразливість осіб з ТЗ до різних форм експлуатації, а також зменшити ризик передчасного рішення про повернення в Україну. Водночас цей захід зменшить надмірний стрес та негативний вплив на психічне здоров'я нинішніх осіб зі статусом ТЗ, спровокованих невизначеністю щодо тривалості режиму захисту. Насамкінець, продовження терміну дії ДТЗ зараз дозволить ЄС продовжити спільну та послідовну відповідь на виклики вимушеного переміщення в усіх державах-членах ЄС.

Список підписантів:

Association for Legal Intervention Poland (SIP)
AsyLex
Asylrättscentrum - Swedish Refugee Law Centre
Belgrade Centre for Human Rights
Centre for Peace Studies
Charitable Foundation "Right to Protection"
Common Sense Communication
Conselho Português para os Refugiados - CPR - Portuguese Refugee Council
CONVIVE- Fundación Cepaim
Doras
DRC Danish Refugee Council
Dutch Council for Refugees
European Council on Refugees and Exiles
European Federation of National Organisations Working with the Homeless (FEANTSA)
European Network on Statelessness
FEDERACION ANDALUCÍA ACOGE
Finnish Refugee Advice Centre
Forum réfugiés
Greek Council for Refugees (GCR)
Helsinki Foundation for Human Rights, Poland
HIAS Europe
Human Rights Watch
Hungarian Helsinki Committee
ICMC Europe/Share Network
Initiative for Development and Cooperation (IDC)
International Rescue Committee
Irish Refugee Council
JRS Europe
La Coordinadora de Organizaciones para el Desarrollo - España
Ligue de l'enseignement
Mercy Corps
Mosaico azioni per i rifugiati
Nasc, the Migrant and Refugee Rights Centre
NOMADA Association
OPU - Organisation for Aid to Refugees
PIC - Legal Center for the Protection of Human Rights and the Environment
PlusUkrDe
PRISMA UKRAINA: War, Memory, Migration Research Network (Berlin)
PRO ASYL
Red Acoge
Save the Children
SOLIDAR
The Open Doors Initiative
UKRAINIAN FUTURE Hilfe-Verein e.V.
Ukrainische Frauen Union in Deutschland
Verein Ukraine Zwickau Gemeinsam e.V
Willi Eichler Akademie
Громадська спілка " Спілка жінок України" / " Women's Union of Ukraine"